

LÄNSRÄTTEN I
VÄSTERNORRLANDS LÄN

Länsrättsnotarien J Machuca

DOM
2009 -09- 2 5

Meddelad i
Härnösand

Mål nr
1477-09 E

SÖKANDE

BKE TeleCom Aktiebolag, 556465-1551
Ramgatan 2 B
653 41 Karlstad

MOTPART

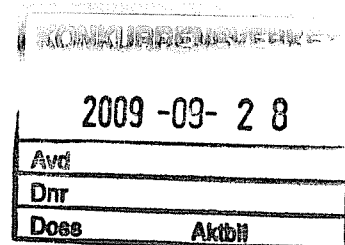
Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

Landstinget Västernorrland (landstinget) som genomför upphandling beträffande ramavtal för telefoner och tillbehör har i tilldelningsbeslut den 10 juli 2009 meddelat att avtal kommer att tecknas med Addicom AB. Upphandlingen genomförs genom öppet förfarande.

BKE TeleCom AB (BKE) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen inte ska få avslutas innan rättelse har skett. Som skäl för ansökan anförs i huvudsak följande. BKE har funnit att det vinnande anbudet från Addicom innehållit felaktigheter som gör att anbudet ska förkastas och därmed inte utvärderas. Av förfrågningsunderlaget framgår beträffande leverantörens ekonomiska ställning att "leverantören skall ha en stabil ekonomisk bas. Leverantören skall till anbudet bifoga en kreditupplysning från UC eller motsvarande med en rating på lägst 3. För utländsk leverantör skall motsvarande dokumentation från hemlandet bifogas anbudet." Addicom erhöll betyget 2 i kreditstatus från Upplysningscentralen och Addicom har inte gett någon förklaring till ratingen, vilket måste innebära att Addicom inte uppfyller skallkraven i förfrågningsunderlaget. Landstinget har inte lämnat någon förklaring till varför Addicom ändå har godkänts. I dagsläget har Addicom alltså samma riskfyllda kreditstatus. Statusen överensstämmer inte med vad landstinget uttryckt i förfrågnings-

Dok.Id 55557

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611-34 98 00
E-post: lansrattenivasternorrland@dom.se

Telefax
0611-34 98 10

Expeditionstid
måndag -- fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

underlaget att leverantören ska ha en stabil ekonomisk bas. Med hänsyn härtill ska Addicoms anbud förkastas och BKE:s anbud antas.

Landstinget bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. BKE har till stöd för sin ansökan hänvisat till upphandlingens förfrågningsunderlag. BKE har dock underlåtit att även citera det andra stycket i avsnittet om leverantörens ekonomiska ställning, vilket blir kraftigt missvisande. Av det andra stycket framgår följande. ”I det fall leverantören har rating 2 eller därunder kommer prövning att ske. Leverantör kan ändå anses uppfylla ovanstående krav om en sådan förklaring finns att det kan anses vara klarlagt att leverantören innehar motsvarande ekonomiskt stabilitet.” Kreditupplysning inhämtas av anbudsgivarna med syftet att säkerställa att landstinget kontrakterar leverantör som löper liten risk att komma på obestånd under kontraktstiden. Kreditupplysningen som sådan måste emellertid åtföljas av en individuell bedömning av varje enskild leverantör, innebärande att endast ratingen i sig inte kan utgöra grund för uteslutning. Betydelsen av att vidtaga en individuell bedömning har betonats i förarbetena till LOU. Med anledning av att Addicom har tilldelats rating 2 i Upplysningscentralens kreditupplysning har landstinget vid kvalificeringen av anbuden gjort en ytterligare prövning av Addicoms ekonomiska ställning. Landstinget har bedömt att Addicom uppfyller kraven på stabil ekonomisk bas och bedömningen grundas på följande. Addicoms rating hade innan anbudsgivningen justerats ned från 3 till 2 med motiveringen att ”det allmänna konjunkturläget för den här typen av företag har ändrats”. Landstinget anser detta vara en generell motivering som således inte var specifikt negativ gentemot Addicom. Redovisad kreditrapport innehåller information om Addicoms bokslut och nyckeltal och påvisar att Addicom de senaste åren haft en växande omsättning och personalstyrka. Redovisat resultat för de senaste redovisade räkenskapsåren visade på ett positivt resultat efter skatt på 1,59 miljoner kronor. Även tidigare års resultat har varit positiva. Redovisade nyckeltal ligger i paritet med genomsnitt för branschen.

Landstinget har således efterlevt såväl det uttryckligen angivna i förfrågningsunderlaget som LOU i detta avseende.

BKE anför följande i yttrande till länsrätten. Utdrag från Upplysningscentralen avseende de senaste sex månaderna visar att Addicom har allt från betalningsanmärkningar till icke godkända bokslut. Att det skulle vara klarlagt att Addicom har stabil ekonomisk bas och att landstinget har utrett detta kan inte anses visat. Därför ska landstingets skalkrav i upphandlingen om minst betyg 3 i kreditrating gälla för att anbudet ska gå vidare till utvärderingsfasen. Andra bolag som endast haft kreditrating 2 hos Upplysningscentralen kan ha avstått från att delta i upphandlingen och därmed missgynnats i och med landstingets bedömning av anbudsgivarens ekonomiska stabilitet. Ett skalkrav måste följas för att anbudsprocessen ska genomföras på ett riktigt sätt.

Landstinget anför bl.a. följande i yttrande till länsrätten. Regeringsrätten har i sin praxis (RÅ 2005 ref. 47) betonat vikten av en individuell bedömning av en anbudsgivare. I målet uttalade Regeringsrätten bl.a. att en upphandlande myndighet som inte gjort någon individuell bedömning av anbudsgivaren utan endast grundat sitt ställningstagande att utesluta anbudsgivaren på Upplysningscentralens klassificering inte gett anbudsgivaren möjlighet att med egen utredning bemöta de upplysningar som inhämtats och det kreditomdöme som Upplysningscentralen lämnat. Den upphandlande myndigheten hade enligt Regeringsrätten därmed inte haft tillräckligt underlag för att göra en sådan individuell bedömning som krävdes. Landstinget kan med hänvisning till ovan redovisad praxis inte finna stöd för BKE:s uppfattning att enbart rating 2 borde ha medfört uteslutning av Addicom under kvalificeringsfasen. När det gäller den individuella bedömningen av Addicoms ekonomiska ställning har landstinget bedömt att omständigheter som typiskt sett skulle kunna påvisa en bristfällig ekonomisk stabilitet inte förelåg. I stället fanns förklaringen till den sänkta kreditnivån

att finna i omständigheter som inte kan anses vara hänförliga till det specifika bolaget ifråga, dessa var i stället att hänföra till rådande konjunkturläge. Det av sökanden anförda att Addicom "har allt från betalningsanmärkningar till icke godkända beslut" förefaller vara en sanning med modifikation. Hade BKE tagit del av hela rapporten från Upplysningscentralen i sin helhet i stället för att citera fragmentariskt hade BKE kommit till insikten att betalningsanmärkningar inte förekommit, utan att Addicoms betyg i stället rört en något högre andel försenade fakturor än motsvarande jämförelsetal (medianvärde) i Sverige. Vad gäller BKE:s påstående att bolag med en lägre kreditrating än 3 kan ha avstått från att lämna anbud i upphandlingen är detta ett rent hypotetiskt resonemang då det inte kan visas att uppställda krav förhindrat någon annan anbudsgivare från att inkomma med anbud.

Länsrätten beslutade den 22 juli 2009 att upphandlingen tills vidare inte fick avslutas.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska en upphandlande myndighet behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget (punkt 2.6.) framgår följande angående leverantörens ekonomiska ställning.

Leverantören skall ha en stabil ekonomisk bas. Leverantören skall till anbudet bifoga en kreditupplysning från UC eller motsvarande med en rating på lägst 3. För utländsk leverantör skall motsvarande dokumentation från hemlandet bifogas anbudet.

I det fall leverantören har rating 2 eller därunder kommer prövning att ske. Leverantör kan ändå anses uppfylla ovanstående krav om en sådan förklaring finns att det kan anses vara klarlagt att leverantören innehar motsvarande ekonomiskt stabilitet.

Länsrätten gör följande bedömning.

En förutsättning för att en upphandling ska uppfylla gemenskapsrättens och LOU:s krav om öppenhet är att upphandlingens kvalificeringsfas och anbudsutvärdering överensstämmer med de krav som ställt i förfrågningsunderlaget. BKE har anfört att landstinget vid kvalificering och utvärdering åsidosatt skallkrav i förfrågningsunderlaget avseende leverantörens ekonomiska ställning. Av förfrågningsunderlaget framgår att leverantören ska ha en stabil ekonomisk bas. Så anses vara fallet antingen om leverantören har en rating på lägst 3 enligt kreditupplysningar eller om leverantören har rating 2 eller därunder, men det ändå kan anses klarlagt att leverantören innehar en tillfredsställande ekonomisk ställning.

Länsrätten konstaterar att den upphandlande myndigheten har rätt att utsluta en anbudsgivare pga. dess ekonomiska ställning, men att det samtidigt krävs en individuell bedömning av varje anbudsgivare för att LOU:s och gemenskapsrättens krav på bl.a. proportionalitet ska anses uppfyllda. Regeringsrätten har i sin praxis uttalat att en anbudsgivare inte kan utslutas endast pga. en kreditupplysning från Upplysningscentralen eller motsvarande kreditupplysningsföretag.

Det är i målet ostridigt att Addicom vid tillfället för anbudsgivningen hade ett kreditomdöme med rating 2. Frågan i målet är således om Addicom ändå hade en utifrån relevanta krav tillfredsställande ekonomisk ställning. Landstinget har under skriftväxlingen i länsrätten anfört att en individuell

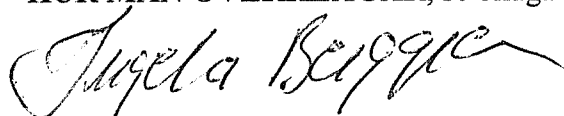
bedömning gjorts av Addicoms ekonomiska stabilitet samt redogjort för grunderna för bedömningen. BKE har anfört att Addicom inte kan anses ha en stabil ekonomisk bas mot bakgrund av betyg från Upplýsningscentralen. Med hänsyn till vad som framkommit i målet bedömer länsrätten dock inte att det kan anses visat att Addicom inte skulle ha uppfyllt relevanta krav om ekonomisk stabilitet. Länsrätten finner därmed att landstinget haft fog för att utvärdera Addicoms anbud. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Länsrätten förordnar att det interimistiska beslutet som länsrätten fattat den 22 juli 2009 inte längre ska gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C).

Ingela Berggren

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.